

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **Mgr. S. Š.**, nar. X
bytem X
zastoupený JUDr. Michalem Filipínským, advokátem,
sídlem Vinohradská 18, Praha 2

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 6. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 11. 6. 2024, č. j. X, **se ruší** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobci náklady řízení ve výši Kč 8 970 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Michala Filipínského, advokáta.
- III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo rozhodnuto ve věci námitek proti rozhodnutí České

správy sociálního zabezpečení ze dne 19. 1. 2024, č. j. X, tak, že bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně změněno a žádost o přiznání invalidního důchodu žalobci pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, byla zamítnuta a zároveň byla zastavena výplata invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně dle § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění.

II. Podání účastníků

2. Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce z důvodu nesprávného vyhodnocení dopadů jeho zdravotního stavu do možnosti vykonávat vystudovanou profesi s tím, že zdravotní stav mu nedovoluje vykonávat profesi právníka a zároveň podnikání v oboru pro něj není možné, neboť není ani advokát ani koncipient. Má za to, že závěr o invaliditě nelze opírat o to, jakou školu vystudoval.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, neboť je v otázce nároku na dávku vázána posudkem lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě lékařského posudku, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti. S ohledem na námitky žalobce navrhla vypracování posudku Posudkovou komisí MPSV ČR.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Žaloba je důvodná.
5. Z obsahu správního spisu vyplývá – z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, že dle posudku MSSZ Brno byl dne 18. 4. 2023 vyhotoven posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s poklesem pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 50 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. A, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. V řízení o námitkách byl Institutem posuzování zdravotního stavu dne 22. 3. 2024 vypracován posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. A, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50 %.
6. Krajský soud nechal vypracovat posudek PK MPSV (posudek ze dne 16. 12. 2024), který byl proveden u jednání soudu jako důkaz. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise, lékaře z oboru ortopedie a tajemníka. Žalobce byl jednání přítomen a s posudkovým závěrem byl seznámen, zástupce žalobce nebyl u jednání přítomen a ani nebyl seznámen s posudkovým závěrem. PK MPSV vycházela při zpracování posudku z podkladové dokumentace, vč. pracovní anamnézy.
7. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda

se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %.

8. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám a dle shora citované úpravy za tímto účelem pověří k posouzení zdravotního stavu žalobce (pokud žalobní námitky tímto směrem míří) posudkovou komisi MPSV. Posudek této posudkové komise, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013–22).
9. V případě invalidity musí být z posudku vždy zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, dále v něm musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav lze podřadit pojmu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, v jakém rozsahu v důsledku zdravotního postižení poklesla schopnost pracovní činnosti posuzovaného. Procentuální míru poklesu schopnosti pracovní činnosti podle charakteru zdravotního postižení pak komise hodnotí podle přílohy k právnímu předpisu, přičemž zdravotní postižení musí být zařazeno s ohledem na druh a intenzitu postižení pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy, a současně musí být objasněno, proč v rámci zde stanoveného rozpětí komise určila míru poklesu pracovní schopnosti v dané výši. Dále musí být zvážen i rozsah a závažnost dalšího nebo dalších zdravotních postižení pro možné zvýšení (nebo snížení) základního bodového ohodnocení a případně provedena i rámcová pracovní rekomandace (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012–19).
10. Při určení míry poklesu pracovní schopnosti nemá žalovaná žádný prostor pro správní uvážení. Jedná se o otázku posouzení zdravotního stavu (které závisí na využití odborných lékařských znalostí) dle kritérií zákona o důchodovém pojištění a vyhlášky o posuzování invalidity. V tomto ohledu je daná otázka předmětem plného soudního přezkumu za využití odborného podkladu v podobě posudku PK MPSV. Ostatně, pokud by tomu bylo jinak, meze přezkumu správního uvážení jsou mnohem užší – soud by správní uvážení nemohl nahradit vlastní úvahou a mohl by zkoumat pouze to, zda správní orgán při jeho aplikaci nevybočil z mezí stanovených ústavními principy, zejména zákazu libovůle, ochrany rovnosti a zákazu diskriminace a zachovávání lidské důstojnosti.
11. Žalovaná obecně nemá možnost jakkoliv hodnotit vhodnost právní úpravy a způsobu posuzování poklesu pracovní schopnosti dle vyhlášky o posuzování invalidity. Teoreticky není vyloučeno, aby krajský soud z určitých důvodů k některému ustanovení vyhlášky nepřihlédl, případně shledal dokonce rozpor zákona s ústavním pořádkem (a využil postupu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy), k tomu by však musely v konkrétní věci vést silné ústavně právní důvody, které v nyní projednávané věci soud nespatřuje.

12. Další podstatnou skutečností je, že soud je při hodnocení zákonnosti rozhodnutí žalované povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání rozhodnutí správních orgánů (viz § 75 s. ř. s., k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Ads 316/2016–28, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 Ads 289/2019–39).
13. Soud se proto zabýval tím, zda byly splněny požadavky na posouzení zdravotního stavu PK MPSV při zohlednění skutkového stavu, který zde byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
14. PK MPSV ve svém posudku přehodnotila závěry žalované, ale i správního orgánu prvního stupně. PK MPSV za rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti posoudila zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. A, položce 1d) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 70 %.
15. Z posudku PK MPSV vyplývá, že v popředí obtíží žalobce je zejména artroza váhonosných kloubů, zejména pravé kyčle (zde snad výhledově TEP pravé kyčle) a artroza pravého zápěstního kloubu. Na páteři je popisován VAS při degenerativních změnách bez kořenové symptomatologie. Dle ortopedie 4/2024 má dlouhodobě obtíže s chůzí, obtížná mobilita, artróza váhonosných kloubů kyčlí, kolen, stav po nekroze hlavice kyčle vpravo. Po operaci lupavých prstů na rukou oboustranně je obtížné sevření do dlaně. Vpravo degenerativní změny karpu, bez možnosti zlepšení. Na zápěstí a ruce oboustranně omezení hybnosti, zejména vpravo, kde až 50 % do flexe i extenze, dukce bolestivá, vlevo nedovírání III. a IV. prstu, skákavý fenomén. Pohyb kyčlí oboustranně omezen, S 0-0-100, F 20-0-20, R 20-0-10, vpravo silně bolestivá vnitřní rotace. Kolena oboustranně s artrotickou defigurací, lehce synovialitida, minimální výpotek, pohyb s drásoty S 0-5-100, bolestivost v dotažení, stabilní. Na páteři palpační i pokepová bolestivost, osa přímá, je vadné držení trupu, porucha statodynamiky celé páteře, Thomayer ke kolenům. Chůze obtížná, známky polyneuropatie. Na kolenou je gonartrosa vpravo II-III.st. Dle gastroenterologie 8/2024 popsána cholestatická hepatopatie, hepatosplenomegalie. Dále uvedena refluxní ezofagitida st. B, velká axiální hiátová hernie cca 4cm, antrální gastropatie se 2 malými erozemi.
16. PK MPSV dospěla k závěru, že žalobce je schopen samostatné chůze, chůze je ale pomalá, nejistá, limitována pro větší vzdálenosti. Není schopen se obvyklým způsobem pravidelně dopravovat do zaměstnání. Není schopen delšího stoje. Při chůzi používá kompenzační pomůcky – francouzské berle. Na HKK postižení zejména pravého zápěstí a 2 a 4 prstu levé ruky významně omezuje schopnost manuální práce HKK, ale i práce vyžadující jemnou motoriku např. práce na PC. Kromě postižení kloubů končetin významné pracovní omezení působí i postižení páteře a silná obezita, v menší míře i interní onemocnění.
17. Jinými slovy, PK MPSV nedospěla k obecně odlišnému posouzení rozhodujících příčin zdravotního stavu žalobce, ale dospěla k odlišnému závěru o míře dopadu zdravotního stavu na pracovní schopnost žalobce.
18. Jak již soud uvedl výše, není jeho úkolem nahrazovat lékařské posouzení zdravotní stavu žalobce vlastní úvahou. Lékařský posudek PK MPSV, který je dle krajského soudu dostatečně přesvědčivý a zdůvodněný. Předložený posudek splňuje parametry kladené na něj ustálenou judikaturou správních soudů. Posudkové hodnocení je z hlediska relevantních

zdravotních omezení žalobce úplné a z hlediska souladu posudkových závěrů také přesvědčivé.

V. Závěr a náklady řízení

19. S ohledem na vše shora uvedené nezbylo zdejšímu soudu nic jiného, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí jako nezákonné dle § 78 odst. 1 s.ř.s. s tím, že v dalším řízení je žalovaný vázán shora uvedenými právními názory zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.) a znovu rozhodne o žádosti žalobce o invalidní důchod s tím, že je vázán zjištěním a závěrem soudu, že žalobce je invalidní ve třetím stupni invalidity ode dne 20. 3. 2023 s dobou platnosti posudku: trvale.
20. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, ve spojení s § 60 odst. 2 s. ř. s., dle kterého ustanovení odstavce 1 neplatí, mělo-li by být právo přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.
21. Podle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024 dle čl. II. vyhlášky č. 258/2024 Sb., platí, že v řízení o žalobě ve věci nároků fyzických osob v sociálním zabezpečení ve správním soudnictví je tarifní hodnotou 5 000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby 1 000 Kč. Krajský soud vycházel z toho, že zástupce žalobce učinil do 31. 12. 2024 ve věci tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, sepsání žaloby, vyjádření na výzvu soudu). Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky ve výši 300 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce za dobu do 31. 12. 2024 tak činí 3 900 Kč.
22. Podle § 9 odst. 5, § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném po 31. 12. 2024, platí, že se za tarifní hodnotu ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního, s výjimkou věcí podle § 10b odst. 5, a dále ve věcech projednávaných podle části páté občanského soudního řádu považuje částka 88 000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby 4 620 Kč. Krajský soud vycházel z toho, že zástupce žalobce učinil po 31. 12. 2024 ve věci jeden úkon právní služby (účast u jednání). Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky ve výši 450 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce za dobu po 31. 12. 2024 tak činí 5 070 Kč.
23. Celková výše nákladů za celé řízení tedy činí 8 970 Kč. Zástupce žalobce není plátcem DPH.
24. Procesně neúspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 17. února 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce